

การสัมมนาวิชาการระดับชาติ

เรื่อง “สิทธิมนุษยชน: ปัจจัยขับเคลื่อนความสามารถในการแข่งขันของบริษัทจดทะเบียนไทยสู่ความยั่งยืน
ตามหลักการชี้แนะ เรื่องธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนขององค์การสหประชาชาติ (UNGPs)”

ณ ห้องแกรนด์ บอลรูม ๑-๒ โรงแรมแกรนด์ ไฮแอท เอราวัณ กรุงเทพมหานคร

วันศุกร์ที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒

กล่าวความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของการจัดสัมมนา โดยนายวรวิทย์ จำปรัตน์
ประธานกรรมการในคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

การสัมมนาวิชาการระดับชาติครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องสิทธิมนุษยชนและหลักการชี้แนะของสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (“หลักการชี้แนะฯ”) ประกอบกับเพื่อพัฒนาเครือข่ายและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างหน่วยงานในทุกภาคส่วน เพื่อร่วมกันสร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนให้เกิดการขับเคลื่อนวัฒนธรรมการดำเนินงานธุรกิจที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และเคารพสิทธิมนุษยชน และสอดประสานในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้ เพื่อให้ตลาดทุนไทยสามารถทำหน้าที่ตอบโจทย์สำคัญของประเทศ และมีความสามารถในการแข่งขันในเวทีสากล สร้างโอกาสในการระดมทุนอย่างมีคุณภาพของภาคธุรกิจที่มีธรรมาภิบาลที่ดี คำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม (Environmental, Social and Governance (ESG)) ควบคู่ไปกับการประกอบธุรกิจ โดยเรื่องสิทธิมนุษยชน นับเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยสนับสนุนให้เกิดความยั่งยืนในตลาดทุน อันจะเป็นการสนับสนุน

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ในการนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชน และส่งผลให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ ค.ศ. ๒๐๓๐ (Sustainable Development Goals (SDGs) ซึ่งมีแนวคิดที่ว่า ธุรกิจจะอยู่ได้ คนรอบข้างและสิ่งแวดล้อมก็ต้องอยู่ได้ และไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง

การขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนนั้น มีความจำเป็นที่ทุกภาคส่วนต้องร่วมมือกันอย่างเข้มแข็ง สอดประสานการทำงานไปด้วยกัน เพราะการจะอาศัยเพียงการทำงานหรือกฎเกณฑ์ของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (“ก.ล.ต.”) เพียงอย่างเดียวในการสร้างความตื่นตัว ย่อมไม่เพียงพอ แต่ต้องเกิดจากการที่ทุกคนเห็นคุณค่าและร่วมมือที่จะสนับสนุนให้เกิดขึ้นอย่างยั่งยืน ซึ่งในการขับเคลื่อนให้เกิดขึ้นได้อย่างเป็นรูปธรรมจำเป็นต้องอาศัยการดำเนินการตามหลักผสมผสานกัน ซึ่งได้แก่

- จิตสำนึกในการปฏิบัติของภาคธุรกิจ ก.ล.ต. ได้ออกหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือ CG Code ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญ มุ่งเน้นให้เป็นหลักปฏิบัติสำหรับคณะกรรมการบริษัท ซึ่งเป็นผู้นำหรือผู้รับผิดชอบสูงสุดขององค์กรนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับการดำเนินการธุรกิจปกติของแต่ละองค์กร เพื่อสร้างคุณค่าให้กิจการอย่างยั่งยืน

- มาตรการที่ผสมผสานระหว่างแรงกดดันของสังคมและการออกระเบียบที่มีผลบังคับใช้ เพื่อให้เห็นในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น โดย ก.ล.ต. ได้ออกหลักธรรมาภิบาลการลงทุน หรือ I Code เพื่อช่วยให้ผู้ลงทุนสถาบันใช้ในการบริหารจัดการการลงทุน เพื่อสร้างผลตอบแทนที่ยั่งยืนแก่ลูกค้า และสร้างบทบาทหน้าที่ของตนเองในการกระตุ้นและผลักดันให้บริษัทจดทะเบียน (“บจ.”) มีการดำเนินธุรกิจ โดยคำนึงถึงความยั่งยืน ในส่วนของบจ. ก.ล.ต. ได้กำหนดให้บริษัทเปิดเผยผลการปฏิบัติงานในส่วนของ การประกอบธุรกิจด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม ซึ่งรวมถึงประเด็นสิทธิมนุษยชน เพื่อให้ผู้ลงทุน ผู้ถือหุ้น และผู้ที่มีส่วนร่วมหรือเกี่ยวข้องได้รับทราบ โดยมุ่งหวังว่า เมื่อบริษัทประกอบธุรกิจอย่างมีคุณธรรม เคารพสิทธิและมีความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสีย ดำเนินการในเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม และพัฒนาหรือลดผลกระทบด้านลบต่อสิ่งแวดล้อม จะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บริษัทมีความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้นและมีผลประกอบการที่ดียิ่งขึ้นในระยะยาว เพื่อสร้างคุณค่าให้แก่กิจการอย่างยั่งยืน

สำหรับกำหนดการในการสัมมนาในครั้งนี้ ในช่วงแรกได้จัดให้มีพิธีลงนามข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือระหว่างสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (“กสม.”) กับ ก.ล.ต. เพื่อขับเคลื่อนธุรกิจและสิทธิมนุษยชน ด้วยการนำหลักการชี้แนะฯ ไปปฏิบัติ ในช่วงถัดไป Dr. Surya Deva, Chair of the UN Working Group on business and human rights เป็นผู้บรรยายพิเศษในหัวข้อ “Exploring Respect for

Human Rights as a Driver for Business Action on Sustainable Development” และในช่วงสุดท้ายเป็นการเสวนาในหัวข้อ “แนวโน้มและทิศทางการขับเคลื่อนประเด็นธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนในภาคตลาดทุนไทย” โดยผู้แทนจากกสม. ก.ล.ต. สมาคมเครือข่ายโกลบอลคอมแพ็ก สมาคมบริษัทจดทะเบียนไทย สมาคมอุตสาหกรรมทูน่าไทย เพื่อช่วยให้ภาคธุรกิจในตลาดทุนเข้าใจและเห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ของการนำหลักการชี้แนะฯ ไปใช้ในการประกอบธุรกิจ ตลอดจนการสนับสนุนจากภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อช่วยสร้างความยั่งยืนของธุรกิจในตลาดทุนไทย

กล่าวเปิดการสัมมนาและปาฐกถาพิเศษ “นโยบายภาครัฐกับการขับเคลื่อนการปฏิบัติของภาคเอกชนในการประกอบธุรกิจที่เคารพสิทธิมนุษยชน” โดยนายวัส ติงสมิตร ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

การสัมมนาในวันนี้เป็นความพยายามส่วนหนึ่งของ กสม. ในการเผยแพร่หลักการชี้แนะฯ เพื่อให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรม เนื่องจากเห็นว่าการปฏิบัติตามหลักการดังกล่าวจะมีส่วนช่วยป้องกันและบรรเทาปัญหาผลกระทบด้านการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกิดจากการประกอบธุรกิจ เป็นการดำเนินงานเชิงรุกเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างเป็นระบบตามหน้าที่และอำนาจของ กสม. ที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ทั้งนี้ เป็นที่ทราบกันดีว่า ภาคธุรกิจเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญในการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศ แต่การประกอบธุรกิจไม่ได้ก่อให้เกิดผลดีแต่เพียงด้านเดียว แต่ยังมีผลกระทบด้านลบต่อผู้คนและสิ่งแวดล้อมด้วย สภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน ส่งผลให้การดำเนินกิจการของภาคธุรกิจมีแนวโน้มที่จะส่งผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชนและมีความซับซ้อนมากขึ้น โดยเฉพาะการประกอบกิจการของบริษัทข้ามชาติขนาดใหญ่ (transnational corporation) ที่มีผู้ผลิตใน

ห่วงโซ่อุปทาน (supply chain) จำนวนมากที่มีการดำเนินงานในประเทศต่าง ๆ นอกเหนือจากประเทศที่เป็นที่ตั้งของบริษัทแม่

หากเราติดตามข่าวสารเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากทั่วทุกมุมโลก เราจะพบว่ามีผลกระทบจากผู้คนและชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากโครงการขนาดใหญ่ อาทิ อุตสาหกรรมประเภทขุดเจาะ การเกษตรที่ต้องการใช้พื้นที่จำนวนมากมหาศาล การสร้างเขื่อนเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้า รวมทั้งการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานอื่น ๆ ทั้งในเรื่องของสภาพแวดล้อมที่เป็นพิษ น้ำเสีย การตัดไม้ทำลายป่า การรุกรานพื้นที่ทำกินและที่อยู่อาศัยของชาวบ้าน ตลอดจนการทำลายวิถีชีวิตและวัฒนธรรมดั้งเดิมของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ และการข่มขู่หรือสังหารชาวบ้านที่มีบทบาทในการต่อสู้เพื่อปกป้องชุมชนหรือที่เราเรียกกันว่านักปกป้องสิทธิมนุษยชน (human rights defender) เป็นต้น

สถานการณ์ที่เกิดขึ้นทั่วโลกได้แสดงให้เห็นว่าการประกอบธุรกิจที่ไม่คำนึงถึงสิทธิและผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของผู้คนที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ก่อให้เกิดปัญหาตามมาอย่างมากมาย และในที่สุดแล้วปัญหาดังกล่าวจะย้อนกลับมาส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจเอง เราเห็นตัวอย่างหลายกรณีว่าการประท้วงคัดค้านของชุมชนทำให้การประกอบธุรกิจต้องประสบความล่าช้าหรือหยุดชะงักลง ทำให้เกิดความเสียหายทางธุรกิจทั้งในแง่การเงินและภาพลักษณ์ของบริษัท ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อรายได้และผลประกอบการของบริษัท เนื่องจากผู้บริโภคไม่ต้องการซื้อสินค้าหรือผลิตภัณฑ์จากบริษัทที่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชน นอกจากนี้การประกอบธุรกิจที่ไม่คำนึงถึงผลกระทบต่อผู้คนอาจส่งผลเสียต่อประเทศในภาพรวมด้วยเพราะการประกอบธุรกิจดังกล่าวมักทำให้เกิดปัญหาสังคมตามมา ความเติบโตทางเศรษฐกิจที่ได้จากการประกอบธุรกิจในลักษณะนี้จึงไม่ได้นำไปสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

ผลการละเมิดสิทธิมนุษยชนจากภาคธุรกิจทั่วโลกได้ก่อให้เกิดความวิตกกังวลมากขึ้น ในขณะที่ภาคประชาสังคมก็ได้พยายามเรียกร้องให้บริษัทเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริษัทข้ามชาติ เคารพมาตรฐานระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนเพื่อแก้ไขปัญหากลุ่มละเมิดสิทธิมนุษยชนของภาคธุรกิจที่เกิดขึ้น สถานการณ์ดังกล่าวได้นำไปสู่ความพยายามสร้างบรรทัดฐานที่เป็นสากลเพื่อกำกับดูแลการประกอบธุรกิจในห้วงเวลาที่ผ่านมามีความพยายามที่จะจัดทำจรรยาบรรณและบรรทัดฐานทางธุรกิจในกรอบสหประชาชาติ โดยกำหนดข้อบังคับต่าง ๆ เพื่อให้บริษัทข้ามชาติปฏิบัติตามมานานแล้ว แต่ความพยายามดังกล่าวไม่ประสบผลสำเร็จ เนื่องจากมีความเห็นที่แตกต่างกันเกี่ยวกับแนวทางในการกำกับดูแลการดำเนินงานของธุรกิจในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

จนกระทั่งในปี ๒๕๔๘ นายโคฟี อันนัน เลขาธิการสหประชาชาติในขณะนั้น ได้ผลักดันให้มีการจัดทำกรอบแนวคิดเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนที่เกิดจากการประกอบธุรกิจอีกครั้ง โดยได้แต่งตั้งศาสตราจารย์จอห์น รุกกี (John Ruggie) จากมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด เป็นผู้แทนพิเศษ

ของเลขาธิการสหประชาชาติเพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชนในการดำเนินงานของภาคธุรกิจ ศาสตราจารย์จอห์น ร็อกกี้ ได้ใช้เวลาหลายปีในการศึกษาเรื่องดังกล่าว โดยในกระบวนการศึกษาได้มีการประชุมหารือกับรัฐบาล ภาคธุรกิจ และภาคประชาสังคมในประเทศต่าง ๆ จากทุกภูมิภาคของโลก จนกระทั่งในปี ๒๕๕๔ ศาสตราจารย์ร็อกกี้จึงได้นำเสนอเอกสารที่เรียกว่า “**หลักการชี้แนะของสหประชาชาติเรื่องธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน**” ที่เป็นหัวข้อของการสัมมนาวิชาการในวันนี้

การที่สหประชาชาติให้การรับรองหลักการชี้แนะฯ ถือเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญเพราะเป็นครั้งแรกที่ความพยายามในการกำหนดความรับผิดชอบของธุรกิจในการเคารพสิทธิมนุษยชนได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ เนื่องจากได้ผ่านกระบวนการปรึกษาหารือในวงกว้าง แม้ว่าหลักการชี้แนะฯ จะยังไม่ได้กำหนดความรับผิดชอบของธุรกิจไว้ในลักษณะเป็นข้อบังคับที่ต้องปฏิบัติตามอย่างเด็ดขาดก็ตาม แต่สิ่งที่หลักการชี้แนะฯ ระบุว่า เป็นความรับผิดชอบของภาคธุรกิจที่ต้องดำเนินการถือเป็นการวางบรรทัดฐานสำหรับภาคเอกชนว่าควรจะต้องเคารพสิทธิมนุษยชนในการดำเนินธุรกิจ ซึ่งในอนาคตต่อไป หลักการชี้แนะฯ นี้อาจพัฒนาไปเป็นกฎหมายหรือข้อบังคับที่ภาคธุรกิจต้องปฏิบัติตามก็ได้ หากปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยภาคธุรกิจทั่วโลกยังไม่หมดไปหรือทวีความรุนแรงมากขึ้น

หลักการชี้แนะฯ ได้วางกรอบของการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในบริบทของการประกอบธุรกิจไว้ ๓ ประการหรือที่เราเรียกว่า “**เสาหลัก**” ได้แก่ **เสาหลักในการคุ้มครอง เสาหลักในการเคารพ และเสาหลักในการเยียวยา**

เสาหลักที่หนึ่งด้านการคุ้มครอง เป็นส่วนที่กล่าวถึงหน้าที่ของรัฐในการดูแลมิให้บุคคลได้รับผลกระทบหรือถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนจากการดำเนินการของภาคธุรกิจ

เสาหลักที่สองด้านการเคารพ เป็นส่วนที่เกี่ยวกับภาคธุรกิจโดยตรง โดยเสาหลักที่สองระบุว่าผู้ประกอบธุรกิจไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการโดยรัฐหรือเอกชน **ต้องมีความรับผิดชอบในการประกอบธุรกิจที่เคารพสิทธิมนุษยชน** โดยผู้ประกอบการแต่ละรายควรต้องทำสิ่งที่หลักการชี้แนะฯ เรียกว่า **Human rights due diligence** คือ การสำรวจและประเมินว่าการประกอบกิจการของตนมีความเสี่ยงหรือผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนที่อาจเกิดขึ้นในกระบวนการดำเนินงานของบริษัทในขั้นตอนต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับนโยบายไปจนถึงระดับปฏิบัติการ และต้องมีแผนในการป้องกันและบรรเทาหรือแก้ไขปัญหากการประกอบธุรกิจของตนส่งผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชน รวมถึงมีการติดตามผลการแก้ไขปัญหา

หลักความรับผิดชอบของธุรกิจในการเคารพสิทธิมนุษยชนตามหลักการชี้แนะฯ นั้นเป็นหลักที่ใช้กับการประกอบธุรกิจทุกประเภทโดยไม่คำนึงว่าธุรกิจนั้นจะมีขนาดเล็กหรือใหญ่ อย่างไรก็ตาม วิธีการที่บริษัทหรือผู้ประกอบการแต่ละแห่งจะนำมาใช้เพื่อป้องกัน บรรเทา หรือแก้ไขปัญหาสิทธิมนุษยชนนั้น อาจแตกต่างกันไปได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ทั้งขนาด ประเภท สภาพแวดล้อม และโครงสร้างของธุรกิจนั้น ๆ

ทั้งนี้ ในการประเมินความเสี่ยงและผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนไม่ควรจำกัดเฉพาะการดำเนินงานของบริษัท
ตนเท่านั้น แต่ควรรวมถึงกระบวนการผลิตสินค้าหรือบริการของผู้ประกอบการในห่วงโซ่อุปทานของบริษัทด้วย

สิทธิมนุษยชนที่ภาคธุรกิจควรคำนึงถึงคือสิทธิมนุษยชนที่ได้รับการยอมรับเป็นการทั่วไป
ในทางสากล สิทธิที่สำคัญประการแรกที่ผู้ประกอบการต้องดูแลก็คือ ผู้ที่ทำงานให้กับตนหรือสิทธิของแรงงาน
นั่นเอง ผู้ประกอบการหลายท่านคงจะคุ้นเคยกับสิทธินี้ดี เพราะประเทศไทยก็มีกฎหมายคุ้มครองสิทธิแรงงาน
เช่น การคุ้มครองแรงงานในเรื่องของค่าจ้าง วันหยุด และการดูแลความปลอดภัยในการทำงาน เป็นต้น
ซึ่งครอบคลุมทั้งแรงงานไทยและแรงงานข้ามชาติจากประเทศเพื่อนบ้านและเป็นไปตามหลักสากลขององค์การ
แรงงานระหว่างประเทศ หากท่านปฏิบัติต่อคนที่ทำงานให้ท่านอย่างดี ให้ความเป็นธรรม คนเหล่านั้นก็จะตั้งใจ
ทำงาน สร้างผลผลิตที่ดีให้กับท่าน ก็จะช่วยให้ธุรกิจของท่านเจริญก้าวหน้า

นอกจากผู้ทำงานให้ท่านแล้ว ผู้คนอีกกลุ่มหนึ่งที่อาจได้รับผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนจาก
การดำเนินธุรกิจของท่านคือกลุ่มที่เป็นบุคคลภายนอก โดยเฉพาะอย่างยิ่งชุมชนในพื้นที่ กรณีที่**การประกอบ
ธุรกิจมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม** เช่น การประกอบอุตสาหกรรมที่มีการปล่อยสารพิษหรือของเสียหรือขยะ
ที่เป็นพิษ หากท่านไม่มีระบบการจัดการของเสียที่ดีและมีของเสียหรือสารพิษรั่วไหลเข้าสู่สิ่งแวดล้อม ไม่ว่าจะ
จะเป็นการปล่อยสารพิษในอากาศ ในดิน หรือแหล่งน้ำ ทำให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมและกระทบต่อสุขภาพ
ของคนในชุมชนที่อยู่ใกล้เคียง ทำให้เจ็บป่วยหรือหากมลพิษมีความรุนแรง ผู้คนในพื้นที่ก็อาจไม่สามารถ
ดำรงชีวิตอย่างเป็นปกติสุขได้ ได้รับความเดือดร้อน บริษัทที่มีการประกอบธุรกิจในลักษณะดังกล่าวก็ควรใช้
ความระมัดระวังและมีกระบวนการกำจัดสารพิษอย่างถูกต้องเพื่อไม่ให้กระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนที่อยู่ใน
พื้นที่ได้ หากประชาชนในพื้นที่เดือดร้อนและมีการประท้วงการประกอบธุรกิจของท่าน ธุรกิจของท่านก็อาจ
ต้องสะดุดหยุดลงและเกิดความเสียหาย

เสาหลักที่สามด้านการเยียวยา เป็นส่วนที่กล่าวถึงการดูแลผู้ได้รับผลกระทบด้าน
สิทธิมนุษยชนจากการประกอบธุรกิจ โดยผู้ได้รับผลกระทบต้องได้รับการเยียวยาอย่างเป็นธรรมทั้งโดยกลไกใน
กระบวนการยุติธรรมและกลไกแก้ไขข้อพิพาทอื่น ๆ ของรัฐ เช่น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นต้น
ในขณะเดียวกัน บริษัทหรือผู้ประกอบการเองก็อาจจัดให้มีช่องทางรับเรื่องร้องเรียนในสถานประกอบการของ
ตนหากสามารถทำได้ เพื่อแก้ไขปัญหาหรือบรรเทาผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นโดยตรง แต่หากไม่
สามารถดำเนินการเองได้ก็อาจให้ความร่วมมือกับหน่วยงานหรือองค์กรอื่น ๆ ที่เป็นหน่วยรับเรื่องร้องเรียน
ในการแก้ไขปัญหาที่ได้ ช่องทางรับเรื่องร้องเรียนทางเลือกเหล่านี้ถือเป็นกลไกเสริมการเยียวยาโดยกระบวนการ
ทางศาลเพราะเข้าถึงได้ง่ายกว่า ไม่มีค่าใช้จ่าย และอาจสามารถยุติข้อขัดแย้งได้อย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะ
ในกรณีที่มีความเสียหายไม่ร้ายแรง หากผู้ได้รับผลกระทบเห็นว่ยังไม่ได้รับความเป็นธรรมจากช่องทางรับเรื่อง
ร้องเรียนที่กล่าวมา ก็ยังสามารถกลับไปใช้กระบวนการทางศาลซึ่งเป็นกลไกหลักในการขอให้มีการเยียวยา

ความเสียหายได้ ดังนั้น การดูแลให้ผู้ได้รับผลกระทบเข้าถึงการเยียวยาตามเสาหลักที่สามนี้จึงเป็นความรับผิดชอบทั้งของภาครัฐและภาคธุรกิจ

จากที่กล่าวมาข้างต้นอาจสรุปได้ว่า ความมุ่งหมายสำคัญของหลักการชี้แนะฯ ก็คือ การทำธุรกิจโดยคำนึงถึงผู้คนที่จะมีส่วนเกี่ยวข้องกับธุรกิจของเราและดูแลให้เขาได้รับการปฏิบัติที่เป็นธรรม ทั้งคนที่ทำงานในบริษัทของเราเองและกลุ่มบุคคลภายนอกที่อาจได้รับผลกระทบจากการประกอบธุรกิจตลอดไปจนถึงห่วงโซ่การผลิต ผู้ประกอบการก็ต้องไปดูว่าในการทำธุรกิจนั้นมีขั้นตอนใดที่จะส่งผลกระทบต่อสิทธิของผู้คนบ้าง ทั้งลูกจ้างที่ทำงานให้บริษัทและบุคคลภายนอก ก็ต้องหาทางป้องกันไม่ให้เกิดปัญหา หรือหากปัญหาเกิดแล้วก็ต้องหาหนทางแก้ไขเยียวยาแก่ผู้ได้รับผลกระทบอย่างเป็นธรรม ในส่วนของภาครัฐก็มีหน้าที่ต้องสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเคารพสิทธิมนุษยชนของภาคธุรกิจ ทั้งกรอบทางกฎหมาย นโยบาย และมาตรการต่าง ๆ รวมทั้งดูแลผู้ได้รับผลกระทบให้ได้รับการเยียวยาอย่างเป็นธรรม

เพื่อให้หลักการชี้แนะฯ เป็นที่รับรู้และมีการนำไปปฏิบัติในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติได้ตั้งคณะทำงานว่าด้วยสิทธิมนุษยชนกับบริษัทข้ามชาติและธุรกิจอื่น ๆ หรือที่เรียกสั้น ๆ ว่า คณะทำงานว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการชี้แนะฯ ดังกล่าว สนับสนุนการดำเนินการทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการนำหลักการชี้แนะฯ ไปปฏิบัติ ตลอดจนให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ และส่งเสริมการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับรัฐบาล บริษัทธุรกิจทุกประเภท สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ภาคประชาสังคม และภาคประชาชนซึ่งเป็นผู้ทรงสิทธิ คณะทำงานได้เดินทางเยือนประเทศต่าง ๆ เพื่อติดตามความคืบหน้าในการนำหลักการชี้แนะฯ ไปดำเนินการ

ในส่วนของประเทศไทย กสม. ได้จัดการสัมมนาเพื่อเผยแพร่และขับเคลื่อนหลักการชี้แนะฯ ในประเทศไทยครั้งแรก เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ที่ศูนย์ประชุมสหประชาชาติ กรุงเทพมหานคร ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้ให้เกียรติเปิดงานและกล่าวปาฐกถาพิเศษ ในการสัมมนานั้นมีผู้เข้าร่วมจากทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคธุรกิจ และภาคประชาสังคม และได้มีการลงนามในปฏิญญาความร่วมมือเพื่อขับเคลื่อนหลักการชี้แนะฯ ในประเทศไทย ระหว่าง กสม. หน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงพาณิชย์ และองค์กรภาคธุรกิจ ได้แก่ สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สมาคมธนาคารไทย และสมาคมเครือข่ายโกลบอลคอมแพ็กประเทศไทย การลงนามในปฏิญญาครั้งนั้นสะท้อนให้เห็นว่าทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคธุรกิจเห็นความสำคัญของการส่งเสริมให้ภาคธุรกิจมีการดำเนินงานที่เคารพสิทธิมนุษยชน จึงได้แสดงเจตนารมณ์ที่แต่ละหน่วยงานจะเผยแพร่หลักการชี้แนะฯ รวมทั้งดำเนินการต่าง ๆ ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของตนเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการนำหลักการดังกล่าวไปปฏิบัติให้เกิดผล

นับจากการสัมมนาครั้งแรกเมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๐ กสม. ได้จัดกิจกรรมเพื่อเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการชี้แนะฯ มาอย่างต่อเนื่อง โดยได้จัดทำคู่มือประเมินความเสี่ยงและผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนสำหรับธุรกิจตามที่ปรากฏในหลักการชี้แนะฯ ให้ภาคธุรกิจนำไปใช้ และ กสม. ได้แนะนำคู่มือดังกล่าวให้ผู้ประกอบการเอกชนนำไปใช้ เช่น ในโครงการนำร่องเพื่อส่งเสริมการปฏิบัติตามหลักการชี้แนะฯ สำหรับผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมและการท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต ซึ่งมีผู้ประกอบการโรงแรมที่เป็นคนไทยให้ความสนใจรวม ๕ แห่ง และได้ทดลองนำคู่มือของ กสม. ไปปฏิบัติจริง โดยมี กสม. ช่วยสนับสนุนและให้คำแนะนำ นอกจากนี้ กสม. ยังได้ร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) จัดการสัมมนาเรื่อง “รัฐวิสาหกิจไทยสู่ต้นแบบการทำธุรกิจที่เคารพสิทธิมนุษยชน” เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๑ โดยมีผู้บริหารจากรัฐวิสาหกิจของไทยกว่า ๕๐ แห่งเข้าร่วมงาน ทำให้รัฐวิสาหกิจไทยรับทราบถึงแนวทางการดำเนินธุรกิจที่สอดคล้องกับหลักการชี้แนะฯ อันจะช่วยลดผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนที่อาจเกิดขึ้นได้จากการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ

การสัมมนาในวันนี้เป็นการดำเนินการเพื่อเผยแพร่และสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจที่เคารพสิทธิมนุษยชนตามหลักการชี้แนะฯ แก่ผู้ประกอบการอีกกลุ่มหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการช่วยสร้างความเติบโตทางเศรษฐกิจและขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ได้แก่บริษัทเอกชนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ โดยการจัดงานในวันนี้เป็นการดำเนินการร่วมกันระหว่าง กสม. กับ ก.ล.ต. ซึ่งมีหน้าที่ในการกำกับและพัฒนาตลาดทุนไทยให้เติบโตอย่างยั่งยืน ผ่านการส่งเสริมให้บจ. ดำเนินธุรกิจอย่างมีธรรมาภิบาลและมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม กสม. เห็นว่าแนวทางการดำเนินงานของ ก.ล.ต. มีความสอดคล้องกับหลักการชี้แนะฯ อยู่แล้วในหลายส่วน หากภาครัฐจะสนับสนุนให้บจ. คำนึงถึงมิติสิทธิมนุษยชน ซึ่งนับวันจะมีความสำคัญมากยิ่งขึ้นในการทำธุรกิจกับต่างประเทศ จะช่วยส่งผลดีทั้งต่อการทำธุรกิจเองและต่อการพัฒนาประเทศ

ดังนั้น กสม. และ ก.ล.ต. จึงเห็นพ้องกันว่าทั้งสองหน่วยงานควรมีความร่วมมือกันส่งเสริมให้ภาคเอกชนไทยในตลาดทุนเคารพสิทธิมนุษยชนในการประกอบธุรกิจให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ในการสัมมนานี้จึงมีพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างสำนักงาน กสม. กับ สำนักงาน ก.ล.ต. ในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และสร้างความตระหนักเกี่ยวกับความสำคัญของการเคารพสิทธิมนุษยชนในการประกอบธุรกิจให้แก่บจ. ตลอดจนสนับสนุนให้ผนวกหลักการชี้แนะฯ ให้เป็นส่วนหนึ่งของนโยบายองค์กร รวมทั้งส่งเสริมให้นำไปปฏิบัติให้เกิดผลจริงต่อไป

ผมขอขอบคุณ หน่วยงานที่ร่วมเป็นเจ้าภาพจัดการสัมมนาในวันนี้ที่เห็นความสำคัญของการประกอบธุรกิจที่เคารพสิทธิมนุษยชน ประกอบด้วย สำนักงาน ก.ล.ต. และโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UN Development Programme: UNDP) ที่ช่วยประสานงานและสนับสนุนให้ Dr.Surya Deva ประธาน

คณะทำงานว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติมาร่วมการสัมมนาและเป็นผู้บรรยายพิเศษ ในหัวข้อ “การเคารพสิทธิมนุษยชนในฐานะพลังขับเคลื่อนกิจกรรมภาคธุรกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” ขอขอบคุณผู้แทนภาคเอกชนที่ร่วมเป็นผู้อภิปรายและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจที่เคารพสิทธิมนุษยชน และท้ายที่สุด ผมขอขอบคุณผู้เข้าร่วมสัมมนาจากบจ. และจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทุกท่าน เมื่อเสร็จสิ้นการสัมมนา หลายท่านอาจจะเพิ่งทราบว่าในการประกอบธุรกิจของท่าน ท่านได้ปฏิบัติตามหลักการชี้แนะฯ นี้ อยู่ก่อนแล้วโดยไม่รู้ตัว ส่วนบางท่านผมหวังว่าท่านจะมีความเข้าใจและเห็นประโยชน์ของการทำธุรกิจที่เคารพสิทธิมนุษยชนและนำหลักการชี้แนะฯ ไปปรับใช้ในการประกอบธุรกิจของท่านต่อไป เพื่อการพัฒนาธุรกิจและประเทศชาติที่ยั่งยืนสืบไป

การบรรยายพิเศษ เรื่อง “Exploring Respect for Human Rights as a Driver for Business Action on Sustainable Development” โดย Dr. Surya Deva

- หลักการชี้แนะเรื่องธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (UNGPs) มุ่งหวังให้องค์กรทุกประเภทนำหลักการชี้แนะฯ ไปใช้ ซึ่งประกอบด้วย เสาหลัก ๓ ประการ ได้แก่ (๑) การประกาศนโยบายให้ความสำคัญคุ้มครองสิทธิมนุษยชน (๒) ประกอบธุรกิจที่เคารพสิทธิมนุษยชน และ (๓) ช่องทางการเข้าถึงการเยียวยาที่มีประสิทธิภาพ
- บริษัทต้องเริ่มต้นด้วยการมีนโยบายการให้ความสำคัญกับเคารพสิทธิมนุษยชนครอบคลุมทั้งองค์กร (รวมถึง supply chain) ตลอดจนมีกลไกในการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะขององค์กรเกี่ยวกับการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว (human rights due diligence: HRDD) ซึ่งมีอยู่ ๔ ขั้นตอน ได้แก่ (๑) การประเมินผลกระทบ (๒) รวบรวมสิ่งที่ค้นพบ (๓) ติดตามสิ่งที่ค้นพบ และ (๔) สื่อสารกับผู้ที่เกี่ยวข้อง

อย่างทั่วถึง โดยประกาศเป็นการทั่วไป ไม่ใช่แค่เว็บไซต์ ซึ่งในปัจจุบันมีหลายประเทศที่ให้ความสำคัญ และกำหนดให้มีผลผูกพันทางกฎหมายแล้ว เช่น อังกฤษ EU ฝรั่งเศส อินโดนีเซีย ออสเตรเลีย เป็นต้น

➤ สำหรับการจัดการเรื่องความท้าทายที่เกิดขึ้น ภาครัฐควรสร้างแรงจูงใจให้ภาคเอกชน เช่น ให้สิทธิพิเศษเรื่องภาษี การให้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยช่วยกันผลักดันเรื่องสิทธิมนุษยชนอย่างเป็นรูปธรรมผ่าน sustainable stock exchanges initiative เป็นต้น

การอภิปรายเรื่อง : แนวโน้มและทิศทางการขับเคลื่อนประเด็นธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนในภาคตลาดทุนไทย

อภิปราย โดย คุณประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

- ประเทศไทยให้ความสำคัญเรื่องธุรกิจและสิทธิมนุษยชนตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ โดยรัฐบาลให้นโยบายแก่หน่วยงานภาครัฐ 3 กระทรวง ได้แก่ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงยุติธรรม และกระทรวงพาณิชย์ เพื่อร่วมขับเคลื่อน โดยกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม รับผิดชอบทำงานร่วมกับคณะกรรมการสิทธิฯ

- กสม. มีบทบาทสำคัญ คือ การคุ้มครอง และการส่งเสริม นำหลักการชี้แนะฯ มาให้ภาคธุรกิจได้รับรู้เพื่อปกป้องภาคธุรกิจไม่ให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชน ในส่วนบทบาทการคุ้มครอง ได้ดำเนินการเปิดรับเรื่องร้องเรียน และประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็ว

- ที่ผ่านมา ประเทศไทยตระหนักเกี่ยวกับหลักการชี้แนะฯ และนำหลักการ 31 ข้อไปใช้แล้ว ซึ่งมี 3 ขั้นตอน ดังนี้ (1) ผู้บริหารระดับสูงประกาศเป็นนโยบายเรื่องสิทธิมนุษยชนในที่ทำงาน หรือบนเว็บไซต์ (2) สนับสนุนให้ภาคธุรกิจสามารถนำคู่มือ HRDD ไปเป็น checklist เพื่อปรับใช้ในแต่ละธุรกิจได้ (ปัจจุบัน

มีการนำร่องไปใช้แล้วที่โรงแรมอนันตารา ที่ภูเก็ต และอีก 4 โรงแรม) และ (3) สนับสนุนให้บริษัทมีกลไกการเยียวยาที่รวดเร็ว

- ทั้งนี้ การให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องสิทธิมนุษยชน คือ การรับฟังประชาชน แรงงาน และทำธุรกิจโดยใส่ใจชุมชนว่ามีความพอใจกับการทำธุรกิจของบริษัท ซึ่งการให้ความสำคัญกับเรื่องสิทธิมนุษยชนตลอดทั้ง supply chain เป็นเรื่องสำคัญ จะส่งผลดีกับธุรกิจในเรื่องความน่าเชื่อถือ และการยอมรับในเวทีโลก และส่งผลต่อการเติบโตอย่างยั่งยืนของธุรกิจต่อไป

อภิปราย โดย คุณเรีนวดี สุวรรณมงคล เลขาธิการ ก.ล.ต.

- จากการที่รัฐบาลส่งเสริม 3 เสาหลัก ก.ล.ต. ภูมิใจที่ได้ร่วมเป็น collective action เรื่องสิทธิมนุษยชนโดยเน้นการไม่สร้างภาระ แต่จะช่วยผลักดันในสิ่งที่ทุกคนได้ทำกันอยู่แล้วผ่านการส่งเสริม CG ในมุมมองด้าน supply และ I Code ในเรื่องของด้าน demand เพื่อมีการตระหนักรู้ว่าเรื่องสิทธิมนุษยชนเป็นพื้นฐานสำคัญสู่ความยั่งยืน และการลงนาม MOU ระหว่าง ก.ล.ต. และ กสม. ในครั้งนี้จะเป็นสิ่งต่อยอดการขับเคลื่อนเรื่องนี้ได้อย่างแท้จริงในภาคปฏิบัติของตลาดทุนไทย

- ถึงแม้ ก.ล.ต. ดูแล บจ. แต่ในการดำเนินการจะมีกิจกรรมทางธุรกิจกับบริษัทที่ไม่จดทะเบียนด้วย ซึ่งจะถือว่าเป็น multiplier effect ที่แผ่กระจายในมุมที่กว้างขึ้นและมีหน่วยงานกำกับดูแลเกี่ยวข้องอีกหลายส่วน เหมือนลูกตุ้ม ๒ ด้าน ด้านแรก เป็นเรื่องการดูแลคนที่ทำงานกับเราให้เป็นไปตามกฎกติกา ลูกตุ้มที่สอง เป็นเรื่องของการมีส่วนร่วมของภาคสังคม ชุมชน ซึ่งทั้งสองส่วนต้องมีความสมดุลกัน

- ก.ล.ต. ได้ตั้งเป้าหมายใน 3 ปีข้างหน้า ดังนี้ (๑) สร้างการตระหนักรู้แก่ บจ. (๒) สนับสนุนเทคนิคและ knowhow แก่ บจ. และ (๓) ภายใต้ MOU จะมีการติดตามให้ บจ. ดำเนินการตามกรอบ guiding principle โดยมีสมาคมบริษัทจดทะเบียนไทย ประเมินผล นอกจากนี้ สำนักงานจะร่วมขับเคลื่อนเรื่องสิทธิมนุษยชนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

ให้ประกาศเกียรติคุณ และกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) และผู้ลงทุนสถาบันให้ความชื่นชม หาก บจ. มีการดำเนินการตาม

- นอกจากนี้ ก.ล.ต. ผลักดันภายในองค์กรโดยเปลี่ยนชื่อฝ่ายส่งเสริมบริษัท โดยให้เพิ่มคำว่า “สิทธิมนุษยชน” และขยายขอบเขตการทำงานให้ครอบคลุมเรื่องดังกล่าว เพื่อให้ต่างชาติเห็นว่าเราให้ความสำคัญเรื่องนี้อย่างจริงจัง เป็นถนนสู่ตลาดทุนไทยที่ยั่งยืน สอดคล้องกับแผนพัฒนาประเทศไทยในเรื่องของความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ทั้งนี้ การขับเคลื่อนจะเป็นการทำงานเชิงบวก ไม่สร้างภาระ เป็นเรื่องความสมัครใจ เน้นคุ้มครองผู้ลงทุน นอกจากนี้ อาจมีเรื่องการให้ incentive เช่น ลดราคา filing ให้กรณีบริษัทมีการระดมทุนเพื่อนำไปใช้ในกิจกรรมการเพื่อประโยชน์ต่อสังคม เช่น การออก green bond, social bond ภายในเวลา 1 ปี เป็นต้น

อภิปราย โดย ดร. เนติธร ประดิษฐ์สาร กรรมการและรองเลขาธิการ สมาคมเครือข่ายโกลบอลคอมแพ็ก

- หลักสากล 10 ประการของ UN Global Compact ซึ่งครอบคลุม 4 เรื่องสำคัญ ได้แก่ สิทธิมนุษยชน มาตรฐานแรงงาน การปกป้องสิ่งแวดล้อม และการต่อต้านการทุจริต โดย Global Compact Network Thailand เริ่มต้นก่อตั้งจากการรวมกลุ่มนักธุรกิจ 15 บริษัท มีบทบาทหน้าที่ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการให้ความสำคัญและนำเรื่องสิทธิมนุษยชนไปใช้ในการดำเนินการธุรกิจ รวมถึงนำหลักการชี้แนะฯ มาแปลเป็นคู่มือภาษาไทยโดยร่วมมือกับ OECD การทำ HRDD กรณีศึกษา และจัดทำหลักสูตรอบรม อีกทั้งการจัดให้มีศูนย์อบรมของภูมิภาค เพื่อตอบโจทยความท้าทายของภาคธุรกิจอย่างจริงจัง และดูในเรื่อง supply chain ได้อย่างทั่วถึง นอกจากนี้ ยังมีการจัดทำคู่มือในรายละเอียดเพื่อธุรกิจนำหลักการไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- บริษัทที่จะเข้าร่วมเป็นสมาชิกเครือข่ายต้องมีหนังสือจาก CEO แสดงความมุ่งมั่นว่าจะเคารพหลักสากล 10 ประการ ต้องทำรายงานว่าได้มีการปฏิบัติตามหลักสากล 10 ข้อ อย่างไรบ้าง และรายงานเหล่านั้นจะถูกโพสต์ขึ้นเว็บไซต์ โดยประโยชน์ที่บริษัทได้คือจะได้รับการสนับสนุนข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางใหม่ ๆ เพื่อให้การติดต่อค้าขายได้รับการยอมรับในระดับสากลยิ่งขึ้น

อภิปราย โดย นางอรนุช อภิศักดิ์ศิริกุล นายกสมาคมบริษัทจดทะเบียนไทย

- เรื่องสิทธิมนุษยชนไม่ใช่เรื่องใหม่ และการให้ความสำคัญเรื่อง CG และ ESG นำไปสู่ความยั่งยืนเป็นเรื่องของการบริหารความเสี่ยง และสร้างความสมดุลของผลประโยชน์ของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ซึ่งในปัจจุบันทุกบริษัททำในกรอบดังกล่าวระดับหนึ่งแล้ว แต่บริษัทขนาดเล็กอาจยังไม่เห็นผลกระทบ ยังคงทำธุรกิจเพื่อมุ่งหวังผลกำไรระยะสั้น แต่หากคำนึงถึงระยะยาวควรคำนึงถึงความเสี่ยงเพื่อการดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืน (going concern) ร่วมด้วย

- บทบาทของ CSR Club ในปัจจุบัน อาทิ (1) ให้ความรู้และจัดอบรมเรื่องธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนโดยร่วมกับสมาคม Global Compact Network (2) ส่งเสริมการจัดทำ SD report เนื่องจากหากบริษัทไม่เข้าใจเนื้อหา การทำเป็นฟอร์ม จะช่วยให้เข้าใจเนื้อหาได้มากขึ้น และ (3) ร่วมกับมหาวิทยาลัยมหิดลจัดทำรายงานด้านสิทธิมนุษยชน ซึ่งไทยได้คะแนนสูงสุดจาก 5 ประเทศในภูมิภาค ในอนาคตจะส่งเสริมการสร้างเครือข่ายในการทำงานร่วมกัน มุ่งเน้น SD ที่ทำธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม และแบ่งปันองค์ความรู้ โดยจะให้มี champion แต่ละกลุ่มเป็นตัวขับเคลื่อนในการพัฒนาตนเองและแบ่งปันประสบการณ์ นอกจากนี้ในระดับภูมิภาคได้มีการจัดตั้ง CSR ASEAN เพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้กัน เพื่อให้ธุรกิจดำรงอยู่ได้และยั่งยืน รวมทั้ง ประกอบธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม

อภิปราย โดย นางอรรณพณ์ มาศรีงสรรค์ ปรึกษสมาคมอุตสาหกรรมทูนาไทย

- สมาคมอุตสาหกรรมทูนาไทยเกิดจากกลุ่มบริษัทผลิตทูนา ซึ่งประเทศไทยผลิตและส่งออกทูนาเป็นอันดับหนึ่งของโลกไปยัง 180-190 ประเทศทั่วโลก เมื่อ 7 ปีที่แล้ว ไทยมีปัญหา over fishing ประมงไทยถูก EU ให้ใบเหลืองทำให้ธุรกิจทูนาหยุดชะงัก ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยสามารถแก้ไขปัญหาและปลดใบเหลืองได้แล้ว
- เรื่องสิทธิมนุษยชนเป็นเรื่องสำคัญ ในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกผู้ประกอบการต้องมีการลงนามยืนยันว่าจะปฏิบัติตาม code of conduct ได้แก่ (๑) no child labor (๒) no forced and compulsory labor practices และ (๓) no discrimination และต้องมีการดูแลในเรื่อง (๑) สุขภาพและความปลอดภัย (๒) สิทธิเสรีภาพ (๓) การปฏิบัติต่อคนงานเท่าเทียมกัน ไม่ abuse (๔) การจ่ายค่าจ้างเท่าเทียมกันทั้งไทยและต่างชาติ และ (๕) ผลประโยชน์และสวัสดิการ
- ประสบการณ์การแก้ไขปัญหาที่ผ่านมา (๑) ในอดีต จะไม่มีกรรมการที่เป็นตัวแทนแรงงานข้ามชาติ (migrant) เข้ามาเป็นกรรมการ แต่ปัจจุบันเปิดให้มีกรรมการที่เป็นตัวแทนเพื่อสามารถแลกเปลี่ยนมุมมองได้ (๒) ให้ NGO ช่วยคุยให้เกิดความเข้าใจ และ (๓) การชักชวนให้สมาชิกใช้ UNGP

.....